

Jäsenlehti 2/2009

Jäsenlehti 2/2009

Sisällys

- Yhteystiedot ... 1
Puheenjohtajan palsta ... 2
Eläinlääkärin palsta: Hampaista ... 3
Mätsärijuttu ... 6
Match ja Spitz Show 6.9. ... 7
Ksylitolimyrkytys ... 8
Mitteliformulat vauhdissa ... 9

*Kannen kuva:
SAPY ry:n Match Show 19.4., Tero Jankkila*

Asustaako luonasi seuraava kansikuvakoira?!

Lähetä isokokoinen, hyvälaatuinen kuva sekä koiran tiedot osoitteeseen sapy.jasenlehti@gmail.com.

Yhteystiedot

Suomen saksanpystykorvaharrastajat SAPY ry

www.saksanpystykorvaharrastajat.com

Hallitus

Eija Tuominen, puheenjohtaja
sapy.puheenjohtaja@gmail.com

Ari Kaunisto, varapuheenjohtaja
sapy.hallitus@gmail.com

Paula Matikainen, sihteeri
sapy.hallitus@gmail.com

Tarja Nieminen, rahastonhoitaja
sapy.rahastonhoitaja@gmail.com

Minna Tossavainen, jäsensihteeri
sapy.jasensihteeri@gmail.com

Jenita Tuominen, jäsen
sapy.hallitus@gmail.com

Susanna Nevalainen, jäsen
pentuneuvoja
sapy.hallitus@gmail.com

Eija Nurminen, jäsen
sapy.hallitus@gmail.com

Kosti Solonen, varajäsen
sapy.hallitus@gmail.com

Jukka Korhonen, varajäsen
sapy.hallitus@gmail.com

Webmaster

Paula Similä
paula@kaskimaanpalvelut.com

Jäsenlehden toimitus

Kirsi Jankkila
sapy.jasenlehti@gmail.com

Puheenjohtajan palsta

Hyvää kevättä kaikille lukijoille!

Näin keväisin näyttelykärpänen puree useita, ja näyttelykausi on kiivaimmillaan kesällä, joten onnea kehiin kaikille. Näyttelyistä puheenollen Sapyn järjestämä mätsäri 19.4. Hämeenlinnassa City Marketin parkkipaikalla osoittautui erittäin menestykselliseksi. Väkeä tulvi paikalle huomattavasti enemmän kuin odotimme, makkaraa piti läheiseltä huoltoasemalta lähteä hakemaan lisää, vaikka omasta mielestäni olin ostanut niitä liikaakin.

Kiitokset kaikille tuomareille jotka olivat paikalla ilman eri korvausta: Tarja Nieminen, Jenita Tuominen ja Jaana Perkkala, samoin kiitos Mikko Perkkalalle makkaranpaistosta ja myynnistä. Samoin Paula Matikaiselle ja Eija Nurmiselle lahjoittamistaan palkinnoista. Kirsi Jankkilalle todella iso kiitos siitä valtavasta palkintojen määrästä minkä hän showhun järjesti. Samoin kiitokset puhvetin työille jotka viimasta huolimatta seisoivat paikallaan palvellen asiakkaita, miniälleni Hennalle, sekä siskoni hyvälle ystävälle Sadulle. Syksyllä on tarkoitus ottaa uusinta - 6.9. sama paikka. Lisänä on meillä Spitz-show, johon, kuten nimikin sanoo, saa osallistua spitzit. Siitä lisää lehden sisäsivuilla.

Trimmaus ja näyttelykurssi pidettiin 17.5. meillä kotona, koska väkeä oli sen verran että hyvin meillä mahduttiin koiria harjoittamaan ja munkkikahvia juomaan.

Tapahtumissa on ilmoitettu että pidämme luonnetestin mutta valitettavasti se täytyy laittaa jäihin. Koska yhdistyksemme ei ole palveluskoiraliiton jäsen, ei se saa yksinään lupaa tällaista tapahtumaa järjestää. Yritän etsiä yhteistyökumppania, jos vaikka yhteisvoimin ensi vuonna onnistuisi.

SSKY, joka on Mittelspitziien rotujärjestö, pitää erikoisnäyttelyn 19.7. Heinolassa, kaikki mitteli-ihmiset mukaan.

Kaikki toiminnasta kiinnostuneet ottakaa ihmeessä yhteyttä. Varsinkin mätsäreiden järjestämiseen ja epävirallisen erkkarin, joka pidetään ensi kesänä kesäpäivien yhteydessä Ruostejärven leirikeskuksessa, tarvitaan todella auttavia käsipareja.

Hyvää kesää kaikille, toivottavasti tapahtumissa tavataan!

Eija Tuominen

Eläinlääkäarin palsta:

Hampaista

Eli Mari Koivula, Koira-Kissaklinikka Oy, Turku

HAMPAIDEN MÄÄRÄ JA PUHKEAMINEN

Pikkupennulle maitohampaat alkavat puhjeta 20–35 päivän iässä. Kaikki maitohampaat ovat yleensä puhjenneet 50 päivän iässä. Ylä- ja alaleukaan tulee kummallekin puolelle kolme etuhammasta, yksi kulmahammas ja kolme väliposkihammasta, eli maitohampaita tulee yhteensä 28. Maitohampaat putoavat keskimäärin 100–140 päivän iässä. Elimistön oma normaali toiminta tuhoaa maitohampaan juuren ja kruunu putoaa pois.

Pysyvistä hampaista yleensä ensin alkavat puhkeamaan maitohampaiden tilalle keskimäiset yläetuhampaat. Yläetuhampaat puhkeavat keskimäärin 105–125 päivän iässä. Kulmahampaat puhkeavat keskimäärin 125–141 päivän iässä, mutta puhkeaminen voi jatkua 10 kk ikään saakka.

Yleensä alakulmahampaat puhkeavat ennen yläposkihampaita. Ensimmäinen väliposkihammas puhkeaa 110–150 päivän iässä, tällä hampaalla ei ole vastaavaa maitohammasta. väliposkihampaat 2 ja 3 puhkeavat noin 150 päivän iässä. Väliposkihammas 4 puhkeaa 135–185 päivän iässä. Poskihampaat joilla ei ole ollut vastaavaa maitohammasta puhkeavat ykkönen 140–185 päivän iässä, kakkonen 160–220 päivän iässä ja vain alaleuassa oleva kolmonen 180–220 päivän iässä. Yhteensä pysyviä hampaita on 42.

Maitohampaiden jääminen paikoilleen pysyvien puhjettua muodostuu ongelmaksi useimmiten pienillä koirilla. Tyypillisesti maitohampaiden jääminen paikoilleen on kulmahampaiden ongelma. Pysyvät yläkulmahampaat puhkeavat ylämaitokulmahampaiden etupuolella. Kun molemmat hampaat ovat yhtä pitkät, pitäisi maitokulmahampaiden irrota. Mikäli ne eivät irtoa, tulee kääntyä eläinlääkäarin puoleen. Pysyvät alakulmahampaat puhkeavat alamaitokulmahampaiden sisäpuolelle ja työntävät maitokulmahampaat pois sivullepäin. Kuten yläkulmahampaissa alamaitokulmahampaidenkin tulee irrota viimeistään kun pysyvät hampaat ovat maitohampaiden pituiset.

PLAKKI JA HAMMASKIVI

Suussa on aina bakteereita. Elimistön omat mekanismit pyrkivät rajoittamaan bakteereiden kasvua ja välttämään infektiota. Mekaanista suojaa tuovat esim. syljen jatkuva virtaus ja ikenen epiteelin jatkuva uudistuminen. Limakalvojen runsas verisuonitus tuo veren puolustuselliset tekijät nopeasti vastustamaan infektiota. Lisäksi syljessä ja iennesteessä on monia bakteereita vastustavia tekijöitä.

Hammas peittyy välittömästi puhkeamisensa jälkeen syljen ja ruuansulatuksen glykoproteiineilla, polypeptideillä ja rasvoilla. Plakki hampaan pintaa muodostuu, kun tähän hampaan pintaan muodostuneeseen kerrokseen tarttuu bakteereita. Plakin lisääntyminen johtuu joko jo pinnassa olevien bakteerien lisääntymisestä tai uusien bakteerien tarttumisesta.

Kovettuessaan ja kerrostuessaan plakista tulee hammaskiveä. Vaarallisinta on plakin kertyminen ienrajaan ja ienrajan alapuolelle. Plakin vaikutuksesta ien alkaa tulehtua. Lievästi tulehtunut ien punoittaa ja/tai turvottaa, vakavasti tulehtunut ien vuotaa verta. Ikenen tulehdus alkaa nopeasti levitä parodontiitiksi. Parodontiitissa hammasta ympäröivän kiinnityskudos tulehtuu, luuta häviää ja hampaan kiinnitys heikkenee. Lopulta hammas irtoaa ja putoaa pois.

Suussa oleva plakki ja hammaskivi toimivat bakteerilähteinä koko elimistölle. Tulehtuneen ikenen pienistä ienhaavoista bakteerit lähtevät helposti verenkiertoon. Suusta lähteneet bakteerit voivat aiheuttaa infektioita muissa elimissä, kuten maksassa ja munuaisissa. Sydämen vajaatoimintaa sairastavalla eläimellä bakteerit voivat tarttua sydänläppiin ja siten pahentaa koiran sairautta.

Parodontiitti aiheuttaa koiralle epämukavaa tunnetta suussa, tulehtuneet kudokset ovat kipeitä. Huolellisella kotihoidolla ientulehdus voidaan estää. Parodontiitissa kun luuta on hävinnyt, hoidon tarkoituksena on taudin pahenemisen estäminen. Bakteerit aiheuttavat myös kariksen. Karies on kuitenkin koirilla huomattavasti harvinaisempi kuin ihmisellä.

HAMPAIDEN HOITO

Päivittäisellä hampaiden harjauksella voidaan poistaa plakki hampaiden pinnoilta ja estää hammaskiven kertymistä. Kun hampaissa on jo hammaskiveä, kannattaa käännyä eläinlääkäriin puoleen. Hammaskiven poiston yhteydessä kartoitetaan hampaiden kunto ja sovitaan tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

HAMPAIDEN HARJAUS

Koiran hampaiden harjaukseen soveltuu parhaiten kolmionmallinen hammasharja. Harjaukseen voi myös käyttää vauvojen pehmeää hammasharjaa. Hampaiden harjauksen opettelu on hyvä aloittaa hampaiden vaihtumisen aikaan 4-5 kuukauden iässä. Pennulle opetetaan ensin huulien nostaminen ja hampaiden koskettelu sormella. Seuraavaksi voi siirtyä suoraan harjan käyttämiseen.

Aloitetaan päivittäiset harjaukset muutamasta hampaasta kerrallaan, ulkopinnalta. Kun muutaman hampaan ulkopintojen harjaus sujuu, lisätään harjattavien hampaiden määrää. Kun kaikkien hampaiden ulkopintojen harjaus sujuu, yritetään avata suuta ja harjata myös sisä- ja purupintoja. Kaikissa opetteluvaiheissa kannattaa käyttää makupaloja oppimisen tehostamiseksi.

Kun hampaiden harjaus kokonaisuudessaan onnistuu, kannattaa harjauksen tehostamiseksi ottaa käyttöön koirien hammastahna. Koirien hammastahnassa on hiovia ainesosia, jotka auttavat plakin poistamisessa. Ihmisten hammastahna ei sovellu koirille voimakkaan vaahtoamisen ja korkean fluoripitoisuutensa vuoksi. Koira käytännössä syö suurimman osan hammastahnasta ja liiasta fluorista voi tulla ongelmia. Hammastahna kannattaa ensimmäisillä kerroilla puristaa syvälle hammasharjan harjaksien sisään, jottei koira saa heti nuoltua kaikkea pois.

Vanhemmalle koiralle opetettaessa hampaiden harjausta voi olla helpompi aloittaa hampaiden harjaus sormen ympärille kiedotulla sideharsolla. Kun koira antaa sideharsolla harjata hampaita, voi siirtyä sormihammasharjaan ja sitten vasta normaaliin hammasharjaan. Hampaita tulee harjata päivittäin.

MUITA APUKEINOJA HAMPAIDEN KUNNON YLLÄPIDOSSA

Päivittäistä hampaiden harjausta voittanutta plakin poistajaa ei ole! Mikäli päivittäinen hampaiden harjaus ei onnistu, apua voi löytyä esim. koiran pureskeluaktiviteetin lisäämisestä tai kemiallisista plakin poistajista.

Hill's t/d on terapeuttinen ruoka hammaskiven estoon. Tämän ruoan syöttäminen koiralle vähentää plakin ja hammaskiven muodostumista. Ruokapalan koko on suuri, pienille koirille on oma pienempi (t/d mini). Kun hammas painuu ruokapalaan, yhdensuuntainen kuiturakenne ja hidas ruokapalan rikkoutuminen aikaansaavat puhdistavan vaikutuksen.

Bugadog entsyymigeeli on tarkoitettu levitettäväksi hampaisiin. Geelin sisältämät entsyymit liuottavat plakkia. Suositeltavia puruleluja ovat naudan nahasta valmistetut puruluut. Chews koirille (alle 30 kg ja yli 30 kg) on naudan nahasta tehtyjä puruluuta, joihin on lisätty kemiallinen plakin poistaja. Puruluun entsyymit ovat samoja entsyymeitä, joita normaalissa syljessä on tappamassa bakteereita.

Mätsärin BIS-kuusikko, ykkönen kuvassa oikealla.

Match Show

Kirsi Jankkila

SAPY ry:n Match Show järjestettiin Hämeenlinnassa sunnuntaina 19.4. Tuulisesta päivästä huolimatta City Marketin parkkipaikalle kerääntyi odotuksia enemmän koiria omistajineen kisaamaan ja katselemaan.

Mätsäriässä järjestettiin omat luokkansa pennuille, pienille sekä suurille koirille. Lisäksi järjestettiin lapsi ja koira -kilpailu. Kaikissa luokissa oli mukavasti osanottajia.

Jokaisessa luokassa, lapsi ja koira -kisa lukuunottamatta, käytiin ensi parikilpailu, jossa "parempi" parista sai punaisen, ja toiseksi tullut sinisen nauhan. Tämän jälkeen joka luokassa kaikista sinisistä ja kaikista punaisista valittiin neljä parasta. Voittajat näistä pääsivät BIS-kehään.

Saksanpystykorvia oli myös mätsärikisaajissa mukana. Pienissä koirissa Mittelspitzejä oli mukana kaikkiaan viisi, ja lisäksi pentuluokassa kisasi Pomeranian. Pomeranian sijoittui hienosti sinisten pentujen ykköseksi ja BIS-3:ksi. Allekirjoittanut pääsi Nemo-mittelin kanssa BIS-6-sijalle, koska harmillisesti pienten sinisten voittaja

oli kerennyt jo poistua paikalta BIS-kehän alkaessa. Näin luokassa toiseksi sijoittunut, eli tässä tapauksessa me, sai heidän paikkansa kehässä.

Päivä oli kovasta tuulesta huolimatta oikein mukava. Odotan itse innolla syyskuun mätsiä ja spitz showta, niin järjestelyissä mukana oloa kuin itse kisaamista.

Ilmoittautumisjono oli pitkä jo ennen virallista aloitusta.

Match & Spitz Show

6.9.2009

Hämeenlinnan
City Marketin parkkipaikalla

- Ilmoittautuminen klo 11 alkaen
 - Match Show klo 12
- Luokat:** Pienet, Isot, Pennut, Lapsi ja koira
- **Spitz Show** alkaa heti Match Shown jälkeen
- Palkitaan neljä paras SAPYn jokaisesta rodusta
(**Keeshond, Grosspitz, Mittelspitz,
Kleinspitz, Pomeranian**).
- Pennuille ja aikuisille omat luokat ja BIS-kehät.

Osallistumismaksut: lapsi ja koira -kisa 5€, muut 7€

Järjestää

Suomen Saksanpystykorvaharrastajat SAPY ry

Ksylitolimyrkytys

Copyright © Eläinlääkäri.fi 2000-2008

Koira on herkkä ksylitolimyrkytykselle ja sen vuoksi kaikki ksylitolia sisältävät ruoka-aineet tulee pitää poissa koiran ulottuvilta. Ksylitoli aiheuttaa koiran elimistössä veren sokeritason alenemisen eli hypoglykemian. Myrkytyksen aiheuttavan ksylitolin määrä on vaihteleva, koska se riippuu lemmikin painosta. Pienelle koiralle jo muutama ksylitolia sisältävä purukumityyny voi aiheuttaa myrkytyksen.

Mikäli koira on juuri syönyt ksylitolia:

1. Ensiapuna voidaan koira yrittää oksettaa. Katso ohjeet ensiapuosion kohdasta oksettaminen.
2. Tämän jälkeen koiralle annetaan sokeria. Sokeria tulee antaa runsaasti esim. 2-3 ruokalusikallista 10 kg koiralle. Sokeri on helpompi antaa siirapin tai hunajan muodossa, koska se voidaan laittaa huulille, josta koira sen itse nuolee. Jos koira ei itse nuole hunajaa/siirappia, voidaan sokeri liuottaa veteen ja antaa pienen ruiskun tai pipetin avulla suoraan suuhun.
3. Otetaan yhteyttä eläinlääkäriin. Eläinlääkärille lähtöä ei saa viivytellä.
4. Sokerin antoa jatketaan 20 min välein kunnes päästään eläinlääkäriin.

Mikäli koira on syönyt ksylitolia ja tapahtumasta on yli 30 min:

1. Koiralle annetaan sokeria. Sokeria tulee antaa runsaasti esim. 2-3 ruokalusikallista 10 kg koiralle. Sokeri on helpompi antaa esimerkiksi siirapin tai hunajan muodossa, koska se voidaan laittaa huulille, josta koira sen itse nuolee. Jos koira ei itse nuole hunajaa/siirappia, voidaan sokeri liuottaa veteen ja antaa pienen ruiskun tai pipetin avulla suoraan suuhun.
2. Otetaan yhteyttä eläinlääkäriin. Eläinlääkärille lähtöä ei saa viivytellä.
3. Sokerin antoa jatketaan 20 min välein kunnes päästään eläinlääkäriin.

Mikäli koira on syönyt ksylitolia ja on tajuton:

Mikäli koira on tajuton eikä pysty nielemään, ei pakolla kannata syöttää mitään tai oksettaa, vaan koira on saatava välittömästi eläinlääkäriin.

Mitteliformulat vauhdissa

Kirsi Jankkila

Toukokuun 16.-17. päivä järjestettiin Hyvinkään Sveitsin vinttikoiraradalla RotuRace-koirajuoksukilpailu. Kisa on neljän koiran joukkueissa juostava kilpailu, jossa koirat juoksevat yksi kerrallaan 80 metrin pituisen matkan, joko vieheen perässä tai omistajan houkutellessa maalilinjalta. Joukkueen koirien ajoista nopein ja hitain tiputetaan pois, ja kaksi keskimmäistä lasketaan yhteen. Näin saadaan joukkueelle kisa-aika.

Joukkueet muodostetaan neljästä samanrotuisesta tai neljästä sekarotuisesta, saman säkäluokan koirasta. Kisassa palkitaan nopeimmat joukkue- ja yksilösuoritukset sekä lisäksi paras joukkueen nimi, parhaiten pukeutunut joukkue ja parhaiten toisiaan kannustava joukkue. Tärkeintä ei siis ole se että koira juoksee nopeasti vaan että kaikilla, niin koirilla kuin omistajillakin on hauskaa yhdessä.

Kisan ainoa Mittelspitz-joukkue juoksi kauniina helteisenä lauantaina kovaa kyytiä radalla Mini-koirissa. Minijoukkueita oli kaikkiaan 46, joista joukkueemme Spitzland Grand Prix sijoittui hienosti 24. sijalle. Formula-henkisesti sonnustautuneeseen joukkueeseemme kuuluivat Sanna Pajusaari ja Vekku, Nea Lahti ja Hippu, Siru Rajala ja Muska sekä Kirsi Jankkila ja Nemo.

Kaikkiaan minikoiria joukkueissa oli yhteensä 184 kpl. Mittelit sijoittuivat seuraavasti: Vekku 76. (tulos 9,10), Hippu 84. (9,31), Muska 100. (9,73) ja Nemo 120. (10,53). Meno oli tasaväkistä ja kaikki suoriutuivat juoksusta hienosti.

Minien joukkuekisan voiton vei borderterrierit ajalla 15,610, ja nopeimman yksilösuorituksen teki amerikankarvatonterrieri ajalla 7,08.

Spitzland Grand Prix -joukkue vasemmalta: Sanna Pajusaari ja Vekku, Nea Lahti ja Hippu, Siru Rajala ja Muska sekä Kirsi Jankkila ja Nemo.